

Oud Rechterlijk Archief - Landdrostambt Bergh
Voluntaire Zaken / Accoorden 1617-1798 (Inventarisnummers 688-700)

Gelders Archief / Archiefblok: 0132

- Index -

[Voor nadere toelichting, zie de laatste pagina in dit document.]

Anno 1677	Abelen	Henrick Abelen - Berent de Hart, weduwnaar van Geesken Abelen	Inv.nr. - 690
Anno 1678	Banninck	Hendrick Banninck - Idtgen Kaeltiens	Inv.nr. - 691
Anno 1679	Banninck	Hendrick Banninck - Derick Kaeltiens	Inv.nr. - 692
Anno 1738	Brugman	Derck Brugman - Gerritjen Maessen	Inv.nr. - 695
Anno 1617	Bruining	Bernt Weldige c.ux. Idtgen Bruining - Johan Bruining	Inv.nr. - 688
Anno 1765	Cornelissen	Kinderen van Garrit Cornelissen c.ux. Elisabet Schrijvers - Doris Meyer	Inv.nr. - 696
Anno 1766	Hagen	Albert Heyster - Hendrick van Hagen	Inv.nr. - 697
Anno 1798	Harmans	Johannes Harmans Steintjes - Aleyda Veltkamp	Inv.nr. - 700
Anno 1677	Hart	Henrick Abelen - Berent de Hart, weduwnaar van Geesken Abelen	Inv.nr. - 690
Anno 1784	Hellings	Gerrit Tetink - Barendje Hellings	Inv.nr. - 698
Anno 1766	Heyster	Albert Heyster - Hendrick van Hagen	Inv.nr. - 697
Anno 1678	Kaeltiens	Hendrick Banninck - Idtgen Kaeltiens	Inv.nr. - 691
Anno 1679	Kaeltiens	Hendrick Banninck - Derick Kaeltiens	Inv.nr. - 692
Anno 1738	Maessen	Derck Brugman - Gerritjen Maessen	Inv.nr. - 695
Anno 1795	Messing	Harmen Meyer - Leendert Messing	Inv.nr. - 699
Anno 1765	Meyer	Kinderen van Garrit Cornelissen c.ux. Elisabet Schrijvers - Doris Meyer	Inv.nr. - 696
Anno 1795	Meyer	Harmen Meyer - Leendert Messing	Inv.nr. - 699
Anno 1729	Pallandt	Erfgenamen van Johan Vinck c.ux. Anna Pallandt - Stockumse Gemeente	Inv.nr. - 694
Anno 1675	Rees	Aernout van Rees - Jan Reessen	Inv.nr. - 689
Anno 1675	Reessen	Aernout van Rees - Jan Reessen	Inv.nr. - 689
Anno 1683	Reessen	Kruisbroeders te Emmerik - Joan Reessen	Inv.nr. - 693
Anno 1765	Schrijvers	Kinderen van Garrit Cornelissen c.ux. Elisabet Schrijvers - Doris Meyer	Inv.nr. - 696
Anno 1798	Steintjes	Johannes Harmans Steintjes - Aleyda Veltkamp	Inv.nr. - 700
Anno 1784	Tetink	Gerrit Tetink - Barendje Hellings	Inv.nr. - 698
Anno 1798	Veltkamp	Johannes Harmans Steintjes - Aleyda Veltkamp	Inv.nr. - 700
Anno 1729	Vinck	Erfgenamen van Johan Vinck c.ux. Anna Pallandt - Stockumse Gemeente	Inv.nr. - 694
Anno 1617	Weldige	Bernt Weldige c.ux. Idtgen Bruining - Johan Bruining	Inv.nr. - 688

Nadere toelichting

De gegevens zijn ontleend aan de betreffende inventarislijst van het Gelders Archief te Arnhem en door mij verwerkt tot de omschreven index.

Kenmerken van de inventaris (letterlijke tekst):

“De grenzen van het Landdrostambt Bergh vallen niet samen met die van de huidige burgerlijke gemeente Bergh. De stad 's-Heerenberg vormde een afzonderlijk rechtsgebied naast het Landdrostambt. Het landdrostambt omvatte het buiten de stad gelegen gedeelte van het kerspel 's-Heerenberg en de kerspelen Netterden en Zeddum. Van het kerspel Netterden behoort thans het kerkdorp van die naam tot de burgerlijke gemeente Gendringen, terwijl de buurschappen Bergerdijk en de vier Heezen op Duits gebied zijn komen te liggen sedert het grenscontract van 7 oktober 1816 met Pruisen tot stand kwam. Het gebied dat behoorde tot het kerspel Zeddum is in zijn geheel opgegaan in de burgerlijke gemeente Bergh. Het betreft hier, behalve het kerkdorp Zeddum, de buurschappen Azewijn, Braamt, Kilder, Lengel, Stokkum, Vinkwijk en Wijnbergen.

In Netterden en Zeddum waren door de Graaf schouten aangesteld. Deze schouten bekleedden evenwel geen zelfstandige juridische functie, doch traden slechts op als helpers van de landdrost.

Het gerecht was samengesteld uit 's-Graven vertegenwoordigers, de landdrost of diens stadhouder en twee gerichtslieden of keurnoten. Zowel de criminele als de fiscale en voluntaire zaken werden door het gerecht behandeld. In het Gerichtsprotocol werden aanvankelijk alle gerichtshandelingen behalve de criminele ingeschreven. Na 13 oktober 1650 werd een nieuwe reeks van het Gerichtsprotocol bijgehouden, welke de zaken van fiscaal- en civielrechtelijke aard bevatte, terwijl de voluntaire acten voortaan een plaats kregen in het Protocol van Bezwaar.

Het Protocol van Bezwaar begon in 1633. De eerste drie delen daarvan, omvattende de jaren 1633-1651, vormden evenwel nog een voortzetting van het oude Gerichtsprotocol met universele inhoud. Eerst toen de nieuwe reeks van het Gerichtsprotocol in 1650 was ontstaan, werd de inhoud van het Protocol van Bezwaar uitsluitend van voluntaire aard.

Wat de bewaard gebleven Minuten betreft, valt op te merken dat deze na 1650 niet gesplitst zijn in series Minuten, behorende bij het Gerichtsprotocol, en series minuten, behorende bij het Protocol van Bezwaar. Uit de jaren 1703-1708 zijn een aantal Minuten over, waarop een letter B blijkbaar aanduidt dat ze behoren bij het Protocol van Bezwaar, maar de Minuten van 1719-1729 zijn weer van gemengde inhoud. Het is er de landschrijver meer om te doen geweest de stukken, die tot het Landgericht en die, welke tot het Stadgericht behoorden te onderscheiden, dan om een verdeling op inwendige gronden aan te brengen. Na 1750 treffen we evenwel aparte series Minuten van het Gerichtsprotocol en Minuten van het Protocol van Bezwaar aan.

Appellen kwamen aan de Klaarbank van het Land van den Bergh, welke gepresideerd werd door de landdrost of diens stadhouder, en overigens samengesteld was uit ridderschap, geërfden, rechtsgeleerden en vertegenwoordigers van de Magistraten van 's-Heerenberg en Emmerik. In steeds meer gevallen appelleerde men aan het Hof.

Men zie hierover: Mr. A.P. van Schilfgaarde: "Het Huis Bergh", blz. 147, 148."